

AAJ-001-001444

Seat No. _____

B. A. (Sem. IV) (C.B.C.S) Examination

April / May – 2016

Sanskrit : Paper - 10

(Special) (Sanskritbhashanaipunya)

Faculty Code : 001

Subject Code : 001444

Time : 2 $\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

- સૂચના : (૧) જમણી બાજુના અંક પ્રશ્નના કુલ ગુણ દર્શાવે છે.
(૨) પ્રશ્નપત્રમાં આપેલ ક્રમાંક જ ઉત્તરવહીમાં લખો.
(૩) દરેક પ્રશ્નોના ઉત્તર ઉત્તરવહીમાં જ આપવાના રહેશે.

- Instructions :** (1) Figures to the right indicate marks.
(2) Write the same question no. in your answer book which is given in the question paper.
(3) Write answer of all question in main answer sheet.

- ૧ બહુવિકલ્પીય પ્રશ્નોના ઉત્તર કોઈ એક વિકલ્પને પસંદ કરીને આપો. ૨૦
1 Choose the right answer from the given options : 20
(1) પંડિતરાજ કયા વર્ણમાં જન્મ્યા હતા ?
(1) Pandit Raj was born in which Varna (Caste) ?
(A) વૈશ્ય (B) બ્રાહ્મણ
(C) શુદ્ર (D) ક્ષત્રિય
(2) કવિએ કયો ગ્રંથ પત્નીને ઉદ્દેશીને લખ્યો ?
(2) Which volume referring to his wife is written by the poet ?
(A) પ્રાસ્તાવિકવિલાસ (B) લક્ષ્મીલહરી
(C) ભામિનીવિલાસ (D) શાંતિવિલાસ
(3) જગન્નાથની પ્રિયાનું નામ શું હતું ?
(3) What was the name of Jagannath's beloved woman ?
(A) શાંતિ (B) લક્ષ્મી
(C) ભામિની (D) લવંગી
(4) મુસ્લિમધર્મગ્રંથોનો અભ્યાસ કરીને તેઓએ કોના પર મહારત હાંસિલ કરી ?
(4) By study of Muslim religious books, on whom he achieved 'Maharat' ?
(A) કાજી પર (B) પંડિત પર
(C) શાસ્ત્રી પર (D) ધાર્મિક પરસ

- (5) કવિ હંમેશાં માટે ક્યાં વસી ગયા ?
- (5) Where the poet resided permanently ?
 (A) કાશી (B) ઉજ્જૈન
 (C) પુરી (D) દિલ્લી
- (6) કવિએ રાજા પાસે કોની યાચના કરી ?
- (6) Poet begged for whom before King ?
 (A) શાંતિ (B) લક્ષ્મી
 (C) ભામિની (D) લવંગી
- (7) કરુણવિલાસ કોની યાદમાં લખાયેલો ગ્રંથ છે?
- (7) 'Karunvilas' is the volume written in whose memory ?
 (A) પ્રિયા (B) માતા
 (C) પત્ની (D) કોઈને નહીં
- (8) કવિ ક્યા નિમિત્તે જ્ઞાતિથી તિરસ્કૃત થયા ?
- (8) For what issue, the poet was hatred by the caste ?
 (A) મુસ્લિમકન્યા (B) દર્પ
 (C) અભિમાન (D) ધમંડ
- (9) અપવાદમાંથી મુક્ત થવા કવિ કોની સ્તુતિ કરે છે ?
- (9) The poet worships whom for being free from the accusation ?
 (A) યમુના (B) ભાગીરથી
 (C) કૃષ્ણા (D) કાવેરી
- (10) કવિને મુક્તિ કોણ આપે છે?
- (10) Who gives freedom to the poet ?
 (A) યમુના (B) ભાગીરથી
 (C) કૃષ્ણા (D) કાવેરી
- (11) નીચેનામાંથી જગન્નાથનું કયું મુક્તક કાવ્ય છે ?
- (11) Which of the following is the verse poetry of Jagannath ?
 (A) શાંતિવિલાસ (B) લક્ષ્મીલહરી
 (C) ભામિનીવિલાસ (D) પ્રાસ્તાવિકવિલાસ
- (12) ઘણું કરીને પંડિતરાજના કાવ્યો ક્યા નામથી પ્રખ્યાત છે ?
- (12) By which name the poetries of Pandit Raj are mostly welknown ?
 (A) ખંડકાવ્ય (B) લહરીકાવ્ય
 (C) મુક્તક કાવ્ય (D) પ્રકૃતિકાવ્ય
- (13) સ્તોત્રકાવ્ય એટલે _____ છે?
- (13) Stotrakavya (Prayer-poetry) means _____.
 (A) શાંતિવિલાસ (B) ભામિનીવિલાસ
 (C) ગંગાલહરી (D) પ્રાસ્તાવિકવિલાસ

- (14) જગદાભરણનો કાવ્ય પ્રકાર કયો ?
- (14) What is the type of poetry of 'Jagadabharan' ?
- (A) ખંડકાવ્ય (B) લહરીકાવ્ય
(C) મુક્તક કાવ્ય (D) પ્રશસ્તિકાવ્ય
- (15) પંડિતરાજ જગન્નાથના રસગંગાધરને કઈ કાવ્યવિધામાં મુકવામાં આવે છે ?
- (15) Rasgangaadhar of Pandit Raj Jagannath is placed in which study of poetry ?
- (A) ખંડકાવ્ય (B) અલંકારશાસ્ત્ર
(C) મુક્તક કાવ્ય (D) મહાકાવ્ય
- (16) મનોરમાકુચમર્દન કોની પ્રતિસ્પર્ધામાં રચાયેલ ગ્રંથ છે ?
- (16) Manoramakuchmardan is the volume created in whose competition ?
- (A) ભટ્ટોજીદીક્ષિત (B) વીરેશ્વર
(C) અપ્પયદીક્ષિત (D) રાયમુકુન્દ
- (17) કોની તુલનામાં કાગડો પણ સ્વર્ગને ક્ષુદ્ર માને છે ?
- (17) In whose comparison the crow thinks heaven as lowest (shudra) ?
- (A) પુણ્ય (B) ગંગા
(C) તીર્થ (D) વૃક્ષ
- (18) ગંગાલહરીમાં પરમૌષધ કોને ગણેલ છે ?
- (18) Which is considered as Paramaushadh in Gangalahari ?
- (A) પુણ્ય (B) યજ્ઞ
(C) તીર્થ (D) ગંગા
- (19) ગંગાજળમાં કોને વૃદ્ધિગત કરવાનું સામર્થ્ય છે ?
- (19) The water of Ganges has the strength to make whom progressive ?
- (A) પુણ્ય (B) યજ્ઞ
(C) સ્વાસ્થ્ય (D) સદાચાર
- (20) ગંગાની લહેરોનું તાંડવ કેવું છે ?
- (20) How is the Tandav of waves of Ganges ?
- (A) ઉગ્ર (B) મંદ
(C) શિથિલ (D) અતિમંદ

- २ नीयेनाभांथी कोर्ष अेक पर संस्कृतभां दश वाक्यो लभो : १०
- २ Write ten sentences in Sanskrit on any one topics of the following : 10
- (१) चलच्चित्रम (२) यात्रा
- ३ पंडितराज जगन्नाथना ज्वन अने कवन पर सविस्तर नोंध लभो. १०
- ३ Write a detailed note on Panditaraja jagannath's life and work. 10
- अथवा / OR**
- ३ स्तोत्रकाव्यना लक्षणानुसार 'गंगालहरी'नुं स्तोत्रकाव्य तरीके भूल्यांकन करो. १०
- ३ Evaluate 'गङ्गालहरी' as a 'स्तोत्रकाव्यम' giving its characteristics. 10
- ४ (अ) नीयेनाभांथी कोर्ष पशु बेनुं भाषांतर करो. ८
- ४ (a) Translate any two of the following. 8
- (१) उदग्चन्मार्तण्डस्कुटकपटहेरम्बजननीकटाक्षव्याक्षेपक्षणजनितसंक्षो-
भनिवहाः।
भवन्तु त्वङ्गन्तो हरशिरसि गङ्गातनुभवस्तरङ्गाः प्रोतुङ्गा दुरितभवङ्गाय
भवताम् ॥
- (२) जडानन्धान् पङ्गान् प्रकृतिबधिरानुक्तिविकलान् ग्रहग्रस्तानस्ता-
खिलदुरितनिस्तारसरणीन्।
निलिपैर्निर्मुक्तानपि च निरयान्तर्निपततो नरान्मब त्रातुं त्वमिह परमं
भेषजमसि ॥
- (३) प्रपद्यन्ते लोकाः कति न भवतीमत्रभवतीमुपाधिस्तत्रायं स्फुरति यदभीष्टं
वितरति ।
शपे तुभ्यं मातर्मम तु पुनरात्मा सुरधुनि स्वभावादेव त्वय्यमितमनुरागं
विधृतवान् ॥
- (४) विमानैः स्वच्छन्दं सुरपुरमयन्ते सुकृतिनः पतन्ति द्राक् पाप जननि
नरकानतः परवशाः ।
सविभागोऽयं तस्मिन्नशुभमयमूर्तो जनपदे न यत्र त्वं लौलादलितमनुजा-
शेषकलुषा ॥
- (ब) पूर्वापर संदर्भ आपीने सभज्ञावो. (कोर्ष पशु बे) ८
- (b) Explain with reference any two of the following: 8
- (१) स्वभावोऽयं सर्वैरपि खलु यतो दुष्परिहरः ।
- (२) पुनीते सोडपि द्रागहह पवमानस्त्रिभूवनम् ।
- (३) गुणानामेवायं तव जननि दोषः परिणतः ।
- (४) जगन्नाथस्यायं सुरधुनि समुद्धारसमयः ।
- ५ कोर्ष पशु बे पर टूंकनोंध लभो. १४
- ५ Write to short note any two of the following. 14
- (१) जगन्नाथस्य काव्यशैली
- (२) गङ्गातरङ्गवर्णनम्
- (३) सुरधुनेः परित्राणस्नेहः
- (४) जगन्नाथस्य गङ्गां प्रति शरणागतिः